

Ophold ved det danske institut i Athen 16. april – 2. maj 2016

Sanna Høgh
Lektor i oldtidskundskab og religion
Svendborg Gymnasium og HF

Jeg vil gerne sige bestyrelsen for det danske institut i Athen en stor tak for ophold i instituttets smukke gæstelejlighed. Samtidig skal lyde en stor tak til instituttets personale for hjælp og inspiration til mit arbejde.

Formålet med mit ophold var at lave forarbejdet til en faglig artikel om den græsk-ortodokse kirke til religionslærernes blad, "Religion" samt at udarbejde en række kortere tekster beregnet til religionsundervisningen på STX og HF.

Baggrunden for min ansøgning var et ønske om at udfylde et hul i det undervisningsmateriale, der på nuværende tidspunkt findes om den græsk-ortodokse kirke samt at fremstille noget materiale, der formidler viden på en lettilgængelig måde og som gør det begribeligt for danske gymnasieelever, at den ortodokse kirke i Grækenland er et levende og nutidigt fænomen.

Jeg tilbragte 16 dage i april i Athen, hvilket gav mig mulighed for at opleve påskefejringen i den græsk-ortodokse kirke på nærmeste hold.

Da jeg især gerne ville fokusere på det rituelle og materielle dimension ved den græsk-ortodokse kirke, tilbragte jeg det meste af tiden i felten. I den første uge, inden påskefejringen for alvor begyndte, var jeg derfor på besøg i mange af de athenske kirker udenfor gudstjenesterne. Formålet med dette var at blive klogere på kirkerummets indretning og på *hvordan* rummet bruges af de troende, når præsten ikke styrer ritualen. Et ikke overraskende resultat af disse observationer viste, at der i løbet af hele dagen foregår en masse personlige ritualer og at der tilsyneladende er knyttet en meget individuel oplevelse til det, at bevæge sig ind i kirken.

I påskeugen tilbragte jeg megen tid i og udenfor den kirke, der ligger lige ved siden af instituttet, Agia Ekaterina. Formålet med at zoome ind på én kirke gennem påskefejringen var, at det alt andet lige ville være nemmere at følge ritualens udvikling og afkode deltagernes rolle, da jeg havde en formodning om, at der ville være en række faste deltagere både indenfor gruppen af religiøst personale og troende. Gennem deltagelse i de mange (og lange) gudstjenester fik jeg for det første en helt klar fornemmelse af det religiøse hierarki. Dette kom til udtryk både gennem den rolle præsten indtog i forhold til menigheden, men især også i den måde kirkerummet er indrettet og opdelt på. For det andet blev det også meget tydeligt, at det rituelle aspekt i religionen accentueres i meget høj grad, hvilket især kommer til udtryk i de mange fysiske handlinger, der appellerer insisterende til alle menneskets sanser og følelser.

Det blev også til et besøg på Aigina, hvor jeg udover at besøge to af byens kirker var på besøg i nonneklosteret viet til Agios Nektarios. Besøget her kommer til at danne udgangspunkt for en tekst om helgener og helgenkult samt en elevopgave med fokus på analyse af helligsteder.

Intentionen med mit ophold var også at foretage en række interviews med folk, der på den ene eller anden måde har et kendskab til både Danmark og Grækenland. Formålet med dette var, at de med deres egne ord skulle forklare hvordan de oplever forskelle og ligheder mellem den danske folkekirke og den græske-ortodokse kirke. Denne del af arbejdet var mindre succesfuld, da en del af mine aftaler blev aflyst og fordi den skandinaviske kirke mod min forventning holdt ferie i den periode, jeg var i Athen. Det lykkedes mig derfor kun at foretage et enkelt interview med en dansk kvinde bosiddende i Grækenland. Til gengæld snakkede jeg i løbet af de 16 dage med mange grækere om deres religion og påskefejringens betydning. Dette var som regel kortere og ikke dokumenterede samtaler, så de kan ikke indgå direkte i mit arbejde, men det var alligevel samtaler, der bekræftede meget af det, jeg oplevede i kirkerne og som jeg på forhånd havde læst mig til.

Kort inden mit ophold var jeg blevet opmærksom på de helt særlige begravelseskikke, der findes i Grækenland. Dette betød et besøg på Athens første kirkegård og her blev en masse tanker om et fremtidigt samarbejde mellem mine to fag religion og oldtidskundskab vakt til live. I det hele taget var opholdet et kæmpe boost, der fik genereret en masse ideer til hvordan, man som underviser i religion og oldtidskundskab *også* kan gribe sine fag an og i endnu højere grad gøre det faglige levende for sine elever.

Sanna Høgh